

- 490 τὴν δὲ θεοὶ σπένδεις,
τὴν δ' ἐπὶ χεῖρας ἔχεις.
634. αἶν ἐν ἄταις,
Κύρνε, καὶ ἐν μεγάλας
κεῖται ἀμηχανίας.
656. ἀλλὰ τοὶ ἀλλότριον
κῆδος ἐφημέριον.
834. αἴτιος ἀθανάτων,
Κύρνε θεῶν μακάρων.
893. οἱ δ' ἀγαθοὶ φερόουσι,
πόλιν δὲ κακοὶ διέπουσι.
940. καὶ γὰρ τὴν προτέραν
νύκτ' ἐπὶ κῶμον ἔδην.
1101. ἔστις σοὶ βούλευσεν
ἐμεῖς πέρι, καὶ σ' ἐκέλευσεν.
1120. Λητοῖδης καὶ Ζεὺς,
ἀθανάτων βασιλεῖς.
1194. τί ξύλον εἰ σκληρόν
μοι μέλει ἢ μαλακόν;
- 1370 οὐδεις ἀλλ' αἰεὶ
τὸν παρέοντα φιλεῖ.
1376. αἰεὶ σπουδαίην
ἔρχεται ἀγγελίην.
- Ἡρακλείτου ἀποσπάσματα* (ἐκδ. Μουλλαχίου).
88. θάλασσα ὕδαρ καθαρώτατον
καὶ μιαρώτατον
ἰχθύσι μὲν πότιμον καὶ σωτήριον,
ἀνθρώποις δὲ ἄποτον καὶ ὀλέθριον.
- Ἐμπεδοκλέους ἔπη περὶ φύσεως* (ἐκδ. τοῦ αὐτοῦ)
22. Ἐνθ' ἦσαν Χθονίη τε καὶ Ἡλιόπη ταναοπίτις,
Δῆρις θ' αἰματόεσσα καὶ Ἀρμονίη θεμερῶπις,
434. φῆρες τ' αἰωνοὶ τε, φιλοφροσύνη τε δεδῆται,
δένδρεα δ' ἔμπεδοφυλλα καὶ ἔμπεδοκαρπα τεθῆλαι.
- Ἐκ τοῦ ἐγγράτου ἀποσπάσματος τῶν Ὀρφικῶν*
(ἐκδ. τοῦ αὐτοῦ)
- Μήσατο δ' ἄλλην γαίαν ἀπείριτον, ἦν τε σελίην
ἀθάνατοι κλέζουσι, ἐπιχθόνιοι δὲ τε μήην.
- Δημοκρίτου ἠθικὰ ἀποσπάσματα* (ἐκδ. τοῦ
αὐτοῦ)
27. Εὐτυχὴς ὁ ἐπὶ μετρίοις χρήμασι ἐνθυμώμενος,
δυστυχὴς δὲ ὁ ἐπὶ πολλοῖσι δυσθυμώμενος
80. ἱατρικὴ μὲν σώματος νόσους ἀκίεται,
σοφίη δὲ ψυχὴν παθέων ἀπαιρέεται
144. πλεονεξίη τὸ πάντα λέγειν,
μηδὲν δὲ ἀκούειν θέλειν.
146. οἱ φιλομεμφεῖς
εἰς φιλήν μὴ εὐφύεες.
181. ἔνιοι πολίων μὲν δεσπόζουσι,
γυναῖξι δὲ δουλεύουσι.

(Ἐπεταὶ συνέχεια).

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΕΛΦΥΣ.

ΟΝΟΣ ΚΑΙ ΡΥΑΚΙΟΝ

Κωμῳδία εἰς μίαν πράξιν.

—

Πρόσωπα.

ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΠΡΕΥΑΝ. ΒΑΡΩΝΟΣ ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

ΚΟΜΗΣΣΑ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, ἑξαδελφὴ αὐτῆς.

Ἡ σκηνὴ ἐν Παρισίοις. — Αἴθουσα.

(Συνέχεια. Ἴδε φυλλάδ. 295.)

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ, ΠΡΕΥΑΝ, ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι αὐταὶ αἱ ζωγραφίαι εἶναι τέ-
λειαι. (Πρὸς τὴν Κόμησσαν). Ἐλέγετε, κυρία . . .

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἀλλὰ . . . δὲν εἰξεύρω πλέον . . .

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ἐλέγετε, νομίζω, διὰ τὸ κτῆμά σας . . .

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄ! ναι, διὰ τὸ κτῆμά μου . . . Εἰξεύρετε ὅτι
παρ' ὀλίγον εἶχα δικὴν ὄλα ὅμως διορθώθησαν
πλέον καὶ οἱ ἀναγκαῖοι τύποι θὰ ᾔναι τελειωμένοι
εἰς ὀλίγας ἡμέρας.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Εἰς ὀλίγας ἡμέρας;

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μάλιστα, ἔλαβα γράμμα.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ἄ! . . . γράμμα . . .

ΠΡΕΥΑΝ, (καθ' ἑαυτόν).

Τοὺς λυποῦμαι, δὲν εἰμπορῶ νὰ βαστάξω. (μεγα-
λοφώνως) Ἐβρίσκε, θέλεις νὰ φύγω;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Διατί;

ΠΡΕΥΑΝ.

Φοβοῦμαι μήπως εἶμαι ἐνοχλητικός. Ἐμεινα ἐδῶ
καὶ ἔβλεπα τὰς εἰκόνας, ὡς οἰκεῖος. Ἀλλὰ φο-
βοῦμαι μήπως σὲ ἐμποδίσω νὰ εἴπης εἰς τὴν κό-
μησσαν ὅλην σου τὴν χαρὰν διότι τίποτε πλέον δὲν
ἐναντιόνηται . . .

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Δὲν πιστεύετε, ἐλπίζω, κυρία, ὅτι χρηματικὴ
μικρολογία εἰμπορεῖ νὰ μοῦ ἀλλάξῃ τὴν γνώμην. Ἐ-
φοβοῦμαι τῷ ὄντι τὰ ἐμπόδια . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν ὑπάρχουν πλέον.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἀλήθεια, Κυρία ;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μά . . . (ὁ Πρευάν νεύει) Μάλιστα. Κύριε.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ (ψυχρῶς)

Χαίρω πολύ ! ἐλπίζω καὶ πάλιν ὅτι δὲν ἀμφιβάλ-
λετε . . . πόσον ἐπιθυμῶ . . . τίποτε νὰ μὴ ἀρ-
γοπορήσῃ τὴν στιγμήν . . . (Ἐγείρεται) Ἐὰν δὲν ὑπά-
γετε ἀπόψε εἰς τὸ θέατρον, θὰ σᾶς ζητήσω τὴν ἄ-
δειαν . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Τί διάβολον βιάζεσαι τόσο νὰ κάμῃς . . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ (τεταραγμένος)

Ἐγὼ δουλειάν ἐδῶ εἰς τὴν γειτονίαν εἰς ἑνός . . .
εἰς ἑνός γείτονος . . . Μάλιστα, κυρία, δὲν θὰ ἀργή-
σω. Θὰ ἐπιστρέψω ἀφοῦ τὸ θέλετε.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἐπιστρέψετε εὐθὺς

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Μάλιστα κυρία.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τὸ ὑπόσχεσθε ;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Βεβαίως ; τί θέλετε νὰ κάμω ὅταν δὲν σᾶς βλέπω ;
Χαιρεῖται καὶ ἐξέρχεται.

ΣΚΗΝΗ Η΄.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ, ΠΡΕΥΑΝ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Λοιπὸν, κύριε, λέγετε ὅτι μὲ ἀγαπᾶ ; Ἄ !
σκάνω !

ΠΡΕΥΑΝ (Ἐγειρόμενος).

Εἶναι ἀληθές ὅτι αὐτὸς ὁ νέος εἶναι . . . παράδοξος.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τὸν εἶδατε, τὸν ἠκούσατε. Ἐκάμα ὅ,τι ἐπεθυμεί-
τε. Σᾶς ἐρωτῶ τώρα εἶναι δυνατὸν νὰ παίξω πλέον
τοιούτο πρόσωπον καὶ νὰ συγκατατεθῶ νὰ μὲ μετα-
χειρίζεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ! Μὲ πόσῃ δυσ-
κολίαν καὶ μὲ πόσῃ ψυχρότητά μὲ ἠκουσε, μὲ ἀπε-
κρίθη ! Ὅ,τι καὶ ἂν εἶπητε, δὲν μὲ ἀγαπᾶ, ἢ μᾶλ-
λον ἀγαπᾶ ἄλλην τὴν κυρίαν Δαρσὺ καὶ ὅποιανδή-
ποτε ἄλλην θέλετε, ἀδιάφορον. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι
δὲν εἶμαι συνειθισμένη εἰς ταιαῦτα πράγματα. Καὶ
τὴν ιδέαν σας ἂν παραδεχθῶ, ὅτι δηλαδὴ μ' ὄ-
λας του τὰς αὐθαδεΐας μὲ ἀγαπᾶ ἐκ βάθους ψυχῆς,
τί τὸ ὄφελος ; μήπως θέλετε ν' ἀναλάβω τὴν ἴασιν
τῆς μελαγχολίας του καὶ νὰ γίνω εὐχαρίστως ἢ τα-
πεινοτάτῃ δούλῃ τοῦ κακκοποιοῦ αὐτοῦ δυστρόπου ;
Ὀχι, καὶ ἑκατὸν λαμπρὰ προτερήματα ἂν ἔχη καὶ
τὰ καλλίτερα τοῦ κόσμου αἰσθήματα, οἱ δισταγμοί

του εἶναι προσβλητικοί ! ἐντρέπομαι δι' ὅσα τῷ εἶ-
πα' μὲ ἐταπεινώσε, καὶ μὲ . . . καὶ μὲ ἐπρόσβαλε!...

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐνα μόνον τρόπον διορθώσεως εὐρίσκω.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ποῖον ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Κάμετέ τον ζηλότυπον.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τί ἐννοεῖτε ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Εἶναι φανερόν. Κάμετέ τον ζηλότυπον. Θ' ἀπο-
φασίσῃ τότε, ἢ τὸν δίδετε τὸν δρόμον του καὶ ἐγὼ
δὲν θὰ τὸν ἐξαναῖδω πλέον ἐφ' ὄρου ζωῆς.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μὲ ἐδόσατε ἤδη μίαν κακὴν συμβουλήν καὶ δὲν
ἐννοῶ αὐτὰς τὰς λεπτότητας.

ΠΡΕΥΑΝ.

Πῶς ! λεπτότητας ; Ἀπλούστατος τρόπος καὶ τε-
τριμμένος ἀπὸ τὴν πολλὴν χρῆσιν, παλαιὸν στρα-
τήγημα ὄλων τῶν μυθιστορημάτων καὶ ὄλων τῶν
κωμωδιῶν, τρόπος πασίγνωστος, κλασικὸς τρόπος
λαμβάνει ἡ κυρία τόνον εὐγενοῦς ψυχρότητος καὶ
προσβλητικῆς ἐπιτηδεύσεως, δέχεται ἢ δὲν δέχεται
κατὰ τὸν καιρὸν ἢ τὴν διάθεσιν τῆς ὥρας ἐκείνης
προσκαλεῖ ἕνα δυστυχῆ νέον εἰς συναναστροφήν καὶ
τὸν ἀφίνει δύο ὥρας εἰς τὸ κάθισμά του, χωρὶς νὰ
καταδεχθῆ νὰ στρέψῃ πρὸς αὐτὸν τὸ βλέμμα, οὔτε
νὰ τὸν εἶπῃ μίαν λέξιν' δίδει τὴν χεῖρα εἰς κἀνέναν
ραῖον χορευτὴν καὶ μειδιᾷ μυστηριωδῶς πως, ὑ-
ποβλέπουσα τὸ θῦμα ἐπάνω ἀπὸ τὸν ὤμον' Ἐπειτα
ἀλλάσσει γνώμην ἐξαίφνης, τὸν κάμνει σχῆμα,
τὸν προσκαλεῖ πλησίον τῆς, καὶ ἐν ᾧ τὴ πάθος
του ὑπὲρ τὸ δέον χαλινωθὲν μορμουρίζει γλυκεῖας
ἐπιπλήξεις ἢ τρυφερὰς ἰκεσίας, ἐπαναλαμβάνει με-
γαλοφώνως μὲ ἀφελέστατον τρόπον καὶ ἐνώπιον
πολλῶν ἀδιαφόρων, ὅ,τι ὁ καλὸς σου εἶπε πρὸ μι-
κροῦ . . . φεύγει δὲ πρὸ πάντων, φεύγει εἰς τὴν ὥραν,
γίνεται ἀφανὴς ὡς ἡ Γαλάτεια ! . . . Ἄλλ' ἂν θέλετε
νὰ ἐκθέσω ὅλας τὰς λεπτομερείας δὲν θὰ τελειώσω
ποτέ. Τὸ κοπτερώτερον ὄπλον εἶναι ἡ φιλαρέσκεια,
τὸ φονικώτερον ἢ καταφρόνησις. Καὶ δὲν θέλετε νὰ
κάμετε τόσῃ φυσικὴν δοκιμὴν ; Λοιπὸν δὲν εἶδατε
τίποτε, δὲν ἀνεγνώσατε τίποτε ; . . . σᾶς λείπει φι-
λολογία, κυρία.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μὲ φαίνεται ὅτι πρὸ ὀλίγου ἀπεστρέφεσθε τὰς
γυναικείας πανουργίας.

ΠΡΕΥΑΝ.

Παρακαλῶ ! Πρόκειται ν' ἀπατήσωμεν τὸν
ἄνθρωπον διὰ νὰ τὸν καταστήσωμεν εὐτυχῆ, δὲν

είναι συνήθης ἀπάτη καὶ σὰς εἶπα ὅτι χρειὰς τυ-
χούσης . . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Δὲν ἐπέισθητε περὶ τῆς ἀνεπιτηδειότητός μου ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄ ! μεγαλοδύναμη θεέ ! δὲν τὸ ἐσυλλογίσθην. Σὰς
ζητῶ συγχώρησιν.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὅχι, κύριε Πρευάν, δὲν θέλω νὰ μεταχειρισθῶ τὰς
πονηρίας σας, δὲν ἔχω οὔτε τὴν ἐπιτηδειότητα οὔτε
τὴν ὄρεξιν. Ἐὰν κτυπήσω θὰ σκοπεύσω κατ' εὐθείαν
εἰς τὸν σκοπόν. Ἄλλ' ἢ γνώμη σας εἴμπορεῖ νὰ ᾖναι
σωστή· τὸ ἐπαναλαμβάνω· μὲ προσέβαλε καὶ ὅταν
μὲ προσβάλλουν... γίνομαι κακῆ... ἂν καὶ εἶμαι καλῆ...
ἀντὶ νὰ περιπαίζω κάμνω καλλίτερα ἐκδικούμαι.

ΠΡΕΥΑΝ.

Θάρρος, κόμησσα ! ἡ ἐκδίκησις εἶναι ἡ ἀγαλλία-
σις τῶν θεῶν.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Νὰ τὸν καταστήσω ζηλότυπον ! μὲ ἀγαπᾷ ἀρ-
κετὰ ὥστε νὰ τὸ κατορθώσω ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Θὰ ἴδωμεν δὲν θέλει νὰ ἐμιλήσῃ βασανίσειτέ τον
ὅπως εἰς τὸν καλὸν παλαιὸν καιρὸν.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Νὰ τὸν καταστήσω ζηλότυπον ! νὰ τὸν ἐκσφεν-
δονίσω τὴν ταπεινώσιν εἰς τὴν ὅποιαν μὲ ὑπέβαλε !
νὰ τὸν μάθω νὰ πάσχη καὶ αὐτός !

ΠΡΕΥΑΝ.

Μάλιστα σὰς ἀγαπᾷ παρά πολὺ ἀνύτητα παρά
πολὺ φυσικὰ δηλαδὴ εἶναι ἀσυγχώρητον.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ναί, ἡ ἰδέα εἶναι καλὴ καὶ σωστὴ· δὲν πρέπει νὰ
μείνῃ ἀτιμώρητος. Ναί, ὁ κύβος ἐβρίφθη· παρά πο-
λὸ ὑπέφερα, ἀπεφάσισα. Θὰ τὸν καταστήσω ζηλό-
τυπον !

ΠΡΕΥΑΝ.

Βεβαιότατα, σὰς λέγω, εἶναι ἀπλοῦς καὶ τίμιος,
καλὸς καὶ ἀδύνατος. Πρέπει νὰ τὸν καταλυπήσετε
νὰ τὸν βάλετε εἰς ἀπελπισίαν, πρέπει νὰ ἀπονεμηθῇ
δικαιοσύνη.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Νὰ τὸν καταστήσω ζηλότυπον, ἀλλὰ διὰ ποῖον ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Δι' ὅποιον θέλετε.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Λοιπὸν, διὰ σὰς.

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν εἶναι δυνατὸν ἤξεύρει ὅτι ἀγαπῶ τὴν ἐξα-
δέλφην σας.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Εἰξεύρει ἐπίσης ὅτι ἡ ἀπιστία εἶναι πρᾶγμα δυ-
νατὸν.

ΠΡΕΥΑΝ.

Οἱ ἄνδρες δὲν τὸ γνωρίζουν.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μὲ συμβουλεύετε ἐκδίκησιν καὶ δὲν τολμᾶτε νὰ
μὲ βοηθήσετε εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ! Σὰς λέγω ὅτι ἀ-
πεφάσισα, κύριε μαρκήσιε Πρευάν· μήπως φο-
βείσθε ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν πιστεύω.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Καθήσετε ἐκεῖ καὶ κάμετε ὅ,τι σὰς εἶπῶ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι βέβαια, εἶναι ἀδύνατον.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Καὶ ὅμως μόνον εἰς σὰς εἴμπορῶ νὰ ἐμπιστευθῶ
διὰ νὰ κάμω καθὼς λέγετε αὐτὴν τὴν δοκιμὴν. Ἀ-
ναλαμβάνω νὰ προειδοποιήσω τὴν Μαργαρίταν. Μό-
νος σεῖς εἶσθε ἀκίνδυνος δι' ἐμέ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Καλὸς ἔπαινος. Ἰποκύπτω τί θέλετε νὰ κάμω ;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Καθήσετε ἐκεῖ καὶ γράψετε.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅ,τι θέλετε. (κάθηται παρὰ τὴν τράπεζαν) Ἀλλὰ τὴν
ἐξαδέλφην σας κάμετέ με τὴν χάριν νὰ μὴ τὴν προ-
ειδοποιήσετε.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Διατί ; εἴμπορεῖ νὰ λυπηθῇ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ ἂν θέλω καὶ ἐγὼ νὰ κάμω τὴν δοκιμὴν μου ;
Ἀφῆτε με αὐτὴν τὴν εὐχαρίστησιν. Δὲν μὲ εἶπετε
ὅτι ἔδειξε διὰ τὸν μέλλοντα γάμον μας, καὶ τι . .
ὡσάν . . ὀλίγον δισταγμὸν ;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

. . . Μάλιστα.

ΠΡΕΥΑΝ.

Αἱ λοιπὸν, θὰ πιάσωμεν μὲ μίαν πέτραν δύο λα-
γούς, καθὼς λέγουν.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἀλλὰ εἰξεύρετε ὅτι ἡ Μαργαρίτα σὰς ἀγαπᾷ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ μήπως ὁ Ἑρρίκος δὲν σὰς ἀγαπᾷ ; Ἄλλως τε
πὼς τὸ εἰξεύρετε ;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μὲ τὸ εἶπε.

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν τὸ εἶπε ὅμως εἰς ἐμέ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Καὶ θέλετε νὰ σὰς τὸ εἶπῃ· μὰ τὴν ἀλήθειαν εἶ-
σθε παρὰ πολὺ φίλαντος.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἴσως.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Άλλά είναι παιδί.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ίσως και αυτό.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Εἴσθε πολὺ σκληροί.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ίσως πάλιν, ἀλλὰ θέλω νὰ τελειώσω μίαν φορὰν. Ἐδῶ μᾶς ἐπλάκωσαν οἱ αἰωνιοὶ δισταγμοί· αὐτὴ ἡ ἱστορία διαρκεῖ πρὸ τριῶν μηνῶν. Ἀγαπάτε τὸν Οὐαλθρὸν καὶ σᾶς λατρεῖ· ἡ Μαργαρίτα μὲ θέλει καὶ δὲν ζητῶ ἄλλην πρὸ αὐτὴν εἰς τὸν κόσμον πρέπει νὰ τελειώσῃ τέλος πάντων σήμερον, μάλιστα, κυρία, μάλιστα σήμερον. . . Καὶ ἂν εἰς ὅλα αὐτὰ εὐρεθῇ καὶ ὀλίγη φιλαυτία καὶ ὀλίγη εὐθυμία καὶ ὀλίγη βραδιουργία ἂν θέλετε. Αἰ! θεέ μου! παραβλέψετε το εἰς ἐμέ. . . Συλλογισθῆτε ὅτι νυμφεύομαι καὶ εἶναι ἡ τελευταία φορὰ κατὰ τὴν ὁποίαν μὲ ἐπιτρέπεται νὰ γελάσω, ἡ τελευταία μου νεανικὴ τρέλλα. . . Ἐμπρὸς κυρία, εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Πρὸ πάντων εἴσθε τολμηροί! λοιπὸν πρέπει νὰ μὲ γράψετε ἓν γράμμα.

ΠΡΕΥΑΝ.

Γράμμα σᾶς ἐνοχοποιεῖ. Ἄλλ' ἂν θέλετε νὰ ζηλεύσῃ, καλλίτερα νὰ μὲ γράψετε σεις.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Καὶ τί θέλετε νὰ σᾶς λέγω;

ΠΡΕΥΑΝ.

Αἰ. . . ὅτι μὲ εὐρίσκετε γοητευτικόν. . . εὐχάριστον. . . πλήρη μετριοφροσύνης. . . καὶ ὅτι τὰ στερεά μου προτερήματα. . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μὴ παίζετε, μόνον γράφτε.

ΠΡΕΥΑΝ.

Πολὺ καλὰ· ἀλλὰ σᾶς τὸ προλέγω δὲν θὰ ἀλλάξω τίποτε εἰς ὅσα θὰ γράψω.

(Γράφει)

Η ΚΟΜΗΣΣΑ (βλέπουσα ὅ,τι γράφει)

Ἄ! τί γράφτε;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἀρῆτέ με νὰ τελειώσω. (Ἐγείρεται) Ἴδου πᾶν ὅ,τι εἴμπορῶ νὰ κάμω διὰ σᾶς.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄς ἴδωμεν. (Ἀναγινώσκει) « Ἐὰν πρέπη νὰ σᾶς πιστεύσω, κυρία, μὲ ἀγαπάτε· ἀλλ' ἀρκεῖ ἄρᾳ γε » νὰ τὸ λέγετε; Εἴσθε βεβαία περὶ τῆς καρδίας μου δεχθῆτε τὴν χεῖρά μου, σᾶς ἰκετεύω! Τίποτε ἄς μὴ ἐμποδίσῃ πλέον τὴν εὐτυχίαν μου ». Τῇ ἀληθείᾳ, Πρευάν, παίζετε πάντοτε. Εἰς τί θὰ μὲ χρησιμεύσῃ αὐτὸ τὸ γράμμα; εἶναι ἀπρεπές.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὡς, ἀπρεπές;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Βεβαίως· « Ἐὰν πρέπη νὰ σᾶς πιστεύσω. . . » Τί προπέτεια! . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Αἰ! κυρία, μία φορὰ εἶναι αὐτὴ καὶ εἴμπορῶ νὰ εἶμαι προπετῆς πρὸς ὑμᾶς ἀτιμωρητί. Ἀρῆτέ με λοιπὸν νὰ ὠφεληθῶ ἐξ αὐτῆς!

Η ΚΟΜΗΣΣΑ, βλέπουσα εἰς τὸ παράθυρον.

Ἀκούω ἄμαξαν. Ὁ φίλος σας ἐπιστρέφει.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄς βάλλωμεν τὸ γράμμα εἰς τὸ τραπέζι αὐτὸ μὲ ἄλλα κουρέλια. Θὰ ὑποπτευθῇ ὅτι ἐλθισμονήθη.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄλλά. . . τὰ τοιαῦτα χαρτῖα δὲν λησιμονοῦνται.

ΠΡΕΥΑΝ.

Θαυμάζω εἰς ὅλα τὴν φρόνησιν σας· ἀλλὰ, φθάνει νὰ τὸ εὐρῇ. Μήπως ἡ ζηλοτυπία σκέπτεται κατὰ τοὺς κανόνας τῆς λογικῆς; Ἴδου αὐτός, ἐρχεται. Εἰπέτε τοι ἂν θέλετε δύο λέξεις καὶ ἔπειτα ἀποσυρθῆτε, παρακαλῶ. Πρέπει νὰ ἦσθε θυμωμένη. Φύγετε, κυρία, ἀφανισθῆτε ὡς σκιά! . . . ὡς μάγισσα! . . . σᾶς τὸ ἐξαναλέγω αὐτὸ μόνον καταβάλλει ἓνα τίμιον ἄνθρωπον.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Δὲν εἰξεύρω τῇ ἀληθείᾳ ἂν θὰ τολμήσω. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Τότε σχίζω τὸ γράμμα.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὅχι, ὄχι. Ἀλλὰ τὸ σχέδιον σας. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Τὸ ἐσυμφωνήσαμεν πλέον. Θέλετε νὰ τὸ ἀκολουθήσετε, ναὶ ἢ ὄχι;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τὸ θέλω, τὸ θέλω, παρὰ πολὺ ὑπέφερα! ἀλλὰ προτιμῶ νὰ μὴ τὸν ὀμηλίσω.

ΠΡΕΥΑΝ.

Καλὰ, ἐπιστρέψετε εἰς τὴν κάμαράν σας, κλεισθῆτε ἐκεῖ. Καὶ μὴ φανῆτε δι' ὅλης τῆς ἡμέρας.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄλλά. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Μὴ φανῆτε πλέον, σᾶς λέγω, ἢ τ' ἀφίνω ὅλα, τὰ λέγω ὅλα.

Ἐνθ' ὁ Βαρῶνος εἰσέρχεται, ἡ Κόμησσα ἐξέρχεται ψυχρῶς χαιρετίζουσα.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ, τῷ Πρευάν.

Ναί, ἄς ὑποφέρῃ καὶ αὐτός! ἔὰν μὲ ἠγάπα. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Θὰ ἴδωμεν.

ΣΚΗΝΗ Θ'.

ΠΡΕΥΑΝ, ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ, μένων επί τινος στιγμᾶς εκπληκτός.

Μήπως ἡ κόμησσα εἶναι θυμωμένη;

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν εἰξεύρω.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Φεύγει καὶ μόλις μὲ χαιρετᾷ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅτι εἶχε νὰ δώσῃ κἀμμίαν διαταγὴν.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ὅχι, τὸ βλέμμα της ὁμοιάζε ἀποχαιρετισμόν. . . καὶ λυπηρόν ἀποχαιρετισμόν. . . καὶ ἐγὼ ἤρχόμην. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Τί διάβολον! ἄκουσ' ἐδῶ, δὲν εἶναι ἴσως εὐχαριστημένη. Δὲν τὴν μετεχειρίσθης παρὰ πολὺ καλὰ σήμερον.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἐγὼ! δὲν εἶπα τίποτε μὲ φαίνεται. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐ! εὐγενὴς ἦσο καὶ κάνεις δὲν εἰμπορεῖ νὰ παραπονεθῆ. Ἀλλ' ἐὰν νομίζῃς μὲ αὐτοὺς τοὺς τρόπους. . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Πῶς;

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν σὲ ζῆτοῦν αὐτό.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Δὲν βλέπω τὸ σφάλμα μου' μὲ ἀνήγγειλε ὅτι τίποτε πλέον δὲν ἐμπόδιζε τὸν γάμον μας. . . καὶ ἀπεκρίθην. . . ὅτι ἔχαιρα πολὺ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ναί, εἶπες ὅτι ἔχαιρες πολὺ, ἀλλὰ δὲν ἔχαιρες διόλου. Νομίζεις ὅτι ἀπατῶνται οἱ ἄνθρωποι;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Δὲν εἰξεύρω. Ἀλλὰ ἀφοῦ σὰς ἀφῆκα πρὸ ὀλίγου ὑπῆγα εἰς τοῦ συμβολαιογράφου μου καὶ διέταξα τὰ πάντα διὰ τὸν γάμον.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἀλήθεια;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἀπὸ ἐκεῖ ἔρχομαι καὶ δὲν ἔκαμα ἄλλο τίποτε. Τί παράδοξον ἔχει τοῦτο; μὲ βλέπεις μὲ εκπληξίν.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι, ἀλλ' ἐφοβούμην. . . ἐνόμιζα. . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Μήπως δὲν τὸ εἶχαμεν συμφωνημένον; μὴ τυχὸν ἡ κόμησσα εἶναι ἱκανὴ ν' ἀλλάξῃ γνώμην;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐκείνη; ὦ! σὲ ἐγγυῶμαι ὅτι ὄχι. Ἀλλὰ. . . νὰ

σὲ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν. . . εἶναι ἀπίστευτον. . . (καθ' ἑαυτὸν) ἠπατήθημεν τάχα;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Δὲν βλέπω τί ἀπίστευτον βλέπεις.

ΠΡΕΥΑΝ.

Τίποτε, τίποτε, εἶναι ἀπλοῦστατον, (καθ' ἑαυτὸν) Ἀκατανόητον. . . μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτὴν! . . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Σὲ φαίνεται παράδοξον, ὅ,τι καὶ ἂν λέγῃς.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Μάλιστα, μάλιστα καὶ ἐννοῶ διατί. Ἡ ψυχρότης καὶ ἡ ἀμηχανία μου σ' ἐφάνησαν σήμερον τὸ πρῶτὸν παράδοξον.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι διόλου, ἔπειτα ἀδιάφορον, ἀφοῦ εἰς ἀποφασισμένον καὶ ἐντελῶς μάλιστα ἀποφασισμένον;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Δὲν καταλαμβάνω πῶς δύνασαι νὰ ἀμφισβῆσθης.

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν ἀμφισβῆλλω καὶ σὲ συγγαίρω, (λαμβάνει τὴν χεῖρα αὐτοῦ) λοιπὸν, ἔρριξε, εἴμεθα ἐξάδελφοι. . . ἀπὸ τὰς γυναῖκας. . . Ἡ συγγένεια αὐτὴ δὲν εἶναι χειρότερα ἀπὸ κάθε ἄλλην. . . αἶ; (καθ' ἑαυτὸν) τούτων οὕτως ἐχόντων. . . εἶναι πολὺ παράδοξον. . . ἀλλὰ τέλος πάντων. . . λοιπὸν. . . τὸ γράμμα αὐτὸ δὲν χρησιμεύει πλέον εἰς τίποτε. . . ἄς τὸ πάρω ἐπιτηδεῖως πῶς. . . (Παρατηρεῖ τὴν τράπεζαν) Ποῦ τὸ ἔχωσα;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Τί σκαλίζεις ἐκεῖ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐν χαρτί. Νὰ σὲ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν ἐνόμιζα ὅτι ἐδίσταζες. . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἐγὼ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ναί. (καθ' ἑαυτὸν) Ποῦ στὸν διάβολον τὸ ἔβαλα; Ἄ! νὰ το.

(Προχωρεῖ διὰ νὰ λάβῃ αὐτό)

ΟΥΑΛΒΡΥΝ, καθήμενος καὶ μετὰ λυπηροῦ ὄρους.

Ἄ! ἐὰν ἐδίστασα εἰξεύρεις κάλλιστα διὰ τί.

ΠΡΕΥΑΝ.

Πῶς!

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἄ! βέβαια. γνωρίζεις τὴν ζωὴν μου καὶ γνωρίζεις πολὺ καλὰ τὸν λόγον. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐγὼ! ὄχι διόλου.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἡ ἐλευθρία αὐτὴ ἀνάμνησις. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Ποία ανάμνησις;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Καὶ ἐρωτᾷς;

ΠΡΕΥΑΝ.

Νὰ πάλιν ἡ Κυρία Δαρσύ. Μήπως ἔχεις σκοπὸν νὰ μὲ διηγηθῆς καὶ ἑκατοστὴν φορὰν τὴν ἀξιοδίκρυτον ἱστορίαν;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Δὲν θὰ σὲ τὴν διηγηθῶ. Περιγελάς τὰ πάντα.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι, ἀλλὰ μὲ τὴν ἄδειάν σου περιγελῶ τὴν Κ. Δαρσύ.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Πῶς τρέχεις, εἴαν τὴν ἐγνωρίζεις.

ΠΡΕΥΑΝ.

ὦ! μάλιστα θ' ἀγόραζα καλὸ κουμάσι!

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ὅπως θέλεις. . . τὴν ἠγάπησα. . . Σφάλμα, ἀνοησία, γελοῖον, ἂν θέλῃς, τὴν ἠγάπησα. . . καὶ τὸ κακὸν τὸ ὁποῖον μ' ἐπροξένησε μὲ τραμάζει διὰ τὸ μέλλον. . . Φοβοῦμαι μήπως ὁμοιάζει τὸ παρελθόν.

ΠΡΕΥΑΝ.

Αἱ! ἄρες τὸ παρελθόν! ποῖος δὲν ἔχει τὸ εἰδικόν του θὰ γίνῃς εὐτυχής. . . λησιμόνησε πρῶτον ὅλα. . . Μήπως εἶσαι εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον καὶ σὲ ζητοῦν τὰ προηγούμενά σου; Ἐλα, ἔλα νὰ ἴδῃς αὐτὸ τὸ βιβλίον. . . ἔχει μίαν ζωγραφίαν τῆς Μαργαρίτας.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Τὴν γνωρίζω. . . Ἄ! φίλε μου, ἂν εἴξευρες! . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄλλ' εἴξευρες πολὺ καλὰ ὅτι εἴξευρω. . . (ἔχων εἰς τὴν χεῖρα τὴν ἐπιστολὴν τὴν εὔρε). Μία μόνον γυναῖκα ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον; Ἡ Κυρία Δαρσύ σὲ ἐλύπησε, ἐφέρθη ἄσχημα' σὲ ἀφῆκε εἰς τὰ κρύα τοῦ λουτροῦ καὶ τὸ χειρότερον σὲ εἶπε ψεύματα. Εἶναι κηκοποιὸν ζωῦριον. Αἱ! ἐπειτα; ἔχεις σκοπὸν νὰ τὴν κάμῃς φρόνητρον διὰ τὸν ἑαυτὸν σου μόνον; δὲν θὰ ἰατρευθῆς λοιπὸν ποτὲ ἀπὸ αὐτὸ τὸ δηλητηριον;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ, ἐγειρόμενος.

Βεβαίως εἴαν ἡ λύπη ἠδύναντο νὰ καταπραυνθῇ. . . Ἐάν μ' ἐπανήρχετο καὶ μικρὰ ἐλπίς. . . εἴαν ἐπίστευα ὅτι δύναμαι νὰ λησιμονήσω. . . βεβαίως εἰς αὐτὴν τὴν οἰκίαν.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐάν ἐδύνασο, εἴαν ἐπίστευες. . . λοιπὸν, δὲν ἀπεφάσιτες;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἀπεφάσισα ἀλλ' ὅταν σκέπτομαι τρέμω.

ΠΡΕΥΑΝ.

Μὲ φαίνεται ὅτι θὰ βάλω πάλιν τὸ γράμμα μου

εἰς τὴν θέσιν του. (μεγαλοφώνως) Ἀλλὰ τέλος πάντων, σὲ ἀρέσει ἢ κόμησσαι ναι ἢ ὄχι;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Καὶ ἀμφιβάλλεις; μὴ λέγῃς μὲ ἀρέσει μὲ γοητεύει, μὲ μαγεύει. Δὲν γνωρίζω καμμίαν εἰς τὸν κόσμον ἀξίαν νὰ παραβληθῇ κατ' οὐδὲν πρὸς αὐτήν.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἀλήθεια;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Δὲν τὴν ἐξετίμησες.

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ μάλιστα.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Τὴν εἶδες ἐν παρόδῳ, διὰ τῆς ἐλαφρότητός σου. Εἰς τὴν εἰλικρίνειαν ἀναμιγνύει πνεῦμα καὶ εἰς τὸ πνεῦμα προσθέτει καρδίαν. Εἶναι ἡ χάρις καὶ ἡ καλλονὴ αὐτόχρημα. . . Ὅταν τὴν παρατηρῶ. . . βλέπω τὴν εὐτυχίαν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της.

ΠΡΕΥΑΝ.

Διατί δὲν τὰ λέγεις εἰς ἐκείνην ἀλλὰ εἰς ἐμέ; μήπως θέλῃς νὰ μ' ἐπάρῃς γυναῖκα;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἀδιεφορῶ διὰ τοὺς ἐμπαιγμούς σου.

ΠΡΕΥΑΝ.

Τὴν ἀγαπᾷς;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Τὴν λατρεύω.

ΠΡΕΥΑΝ.

Λοιπὸν. . . (βάλλει εἰς θυλάκιον τὸ γράμμα) Εἶναι ἐδῶ πλησίον δύο βήματα, εἰς τὸ δωμάτιόν της. . . Τί διάβολον. . . ἂν ἤμην εἰς τὴν θέσιν σου. . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ, καθήμενος πάλιν

Ἐπιθύμουν νὰ εἶμαι εἰς τὴν εἰδικὴν σου. Ἄ! εἶς' εὐτυχής, νυμφεύσσαι τὴν Μαργαρίταν, ἐν ᾧ ἐγώ. . .

ΠΡΕΥΑΝ, καθ' ἑαυτὸν

Ἐγύρισεν ὁ ἄνεμος. (μεγαλοφώνως) Νυμφεύομαι τὴν Μαργαρίταν. . . Ἀμφιβάλλω.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ὅχι;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Εἶναι δυνατόν; κόρη τόσο ὡραία καὶ εὐγενής, ἐνίστε μόνον ὀλίγον ὑπὲρ τῆ δέον εὐθύμους, ἀλλὰ πλήρης προτερημάτων καὶ ἀξίας. . . πλουσιωτάτη. . . Δὲν εἶχες δώσει τὸν λόγον σου;

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ σὺ τί ἔκαμες τὸν εἰδικόν σου;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Δὲν τολμῶ, δὲν εἰμπορῶ, δὲν θὰ τολμήσω ποτέ. . . ἐκτὸς ἂν. . . ὅμως. . .

ΠΡΕΥΑΝ, καθ' ἑαυτὸν

Νὰ σ' ἐπάρῃ ὁ διάβολος!

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἐάν εἴξωρες ποία ἀνάμνησις καὶ ποῖον προαίσθημα μὲ κατέχουν! Ὅταν ἀγαπᾷ κάνεις ἐνδέχεται νὰ ᾔναι γελοῖος, ἀλλ' ὅταν ὑποφέρει ποτέ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ ἀπὸ τί ὑποφέρεις σὲ παρκακλῶ; ὤθησε αὐτὴν τὴν θύραν. . . σὲ περιμένει.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ναί, ἡ εὐτυχία εἶναι ἴσως ἐκεῖ, ὅπισθεν αὐτῆς τῆς θύρας. . . ἀλλὰ δὲν ἔχω τὴν δύναμιν νὰ τὴν ἀνοίξω. . . θὰ ὀπισθοχωρήσω εἰς τὸ κατώφλιον. . . ἡ ἐλπίς δὲν μὲ στέργει πλέον.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἦθησε, σὲ λέγω, τὴν θύραν! Ἄκουσε Ἐρρίκε, εἰξέυρεις αὐτὴν τὴν στιγμὴν μὲ τί ὁμοιάζεις; ὁμοιάζεις, μὲ συμπάθειαν, ὄνον ὁ ὁποῖος δὲν τολμᾷ νὰ διαβῇ βυάκιον.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ὅπως θέλεις. . . Σὺ ὁ ὁποῖος περιπαίζεις τὰ δεινὰ μου δὲν ἐπροδόθης ποτέ; Παραδέχομαι, ἐάν τὸ ἐπιθυμῆς, ὅτι δὲν ἀπήντησες σκληρὰς γυναῖκας, ἀλλ' ἀπίστους καὶ κακοποιούς δὲν εὔρες;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐνίοτε, ὅπως ὅλοι.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἄ! ἀνάθεμα εἰς ἐκείνην ἢ ὁποῖα σὲ δίδει αὐτὴν τὴν λυπηρὰν πείραν! ἡ ἀσταθὴς γυνὴ γίνεται ὁ δῆμιος τῶν ἀνδρῶν. Ἀναίσθητος πρὸς τὰ δεινὰ τοῦ πάσχοντος, εἶναι σκληροτάτη ψυχὴ καὶ ἀντιθάσσευτος! νομίζει ὅτι ἀν σὲ προσφέρει τὴν φιλίαν, ἀντὶ τοῦ ἔρωτος τὸν ὁποῖον σὲ ἀφαιρῆ, ἐξεπλήρωσε τὸ χρέος τῆς! καὶ τί φιλία! οὔτε κἂν φάντασμα φιλίας εἶναι! ποῦ εἰλικρίνεια, ποῦ ἐμπιστοσύνη! αἰῶνιον ψεῦμα, ἀδιάκρητος βᾶσανος, καὶ εὐτυχῆς ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον φονεύει!

ΠΡΕΥΑΝ, καθ' ἑαυτὸν

Ἀφεύκτως πρέπει νὰ μεταχειρισθῶ δραστικὸν φάρμακον! ποῦ νὰ βάλω αὐτὸ τὸ γράμμα; . . . μέσα εἰς τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς του; . . . ὄχι! εἰμπορεῖ νὰ ἐννοήσῃ. . . Ἄ! εὐρηκα, εὐρηκα! . . . εἰς τὸ εἰδικόν μου. (Ρίπτει τὸ γράμμα εἰς τὸν ἴδιον ἑαυτοῦ πλιν) Καὶ διὰ νὰ τὸ εὔρη. . . (λαμβάνει τὸν τοῦ Οὐαλβρύν.) Χαῖρε, Ἐρρίκε. Τὸ κάτω, κάτω τῆς γραφῆς ἔχεις ἴσως δίκαιον. Ἡ κόμησσα μὲ τα γλυκὰ τῆς ὀμμάτια ἔχει καὶ τὴν κεφαλὴν ὀλίγον ἐλαφρὰν! . . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Πιστεύεις;

ΠΡΕΥΑΝ.

Τίς εἰξέυρει; γυναῖκα εἶναι.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἀλλὰ πάλιν. . . τὴν νομίζεις ἱκανήν; . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Διατί ὄχι. Τὸ κατ' ἐμὲ, σὲ συμβουλεύω νὰ μετα-

φέρης ἄλλοῦ τὴν ἀγάπην σου. Καλλίτερα νομφεύσου τὴν Ἐλένην. . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἀλλὰ. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Αὐτὸ εἶναι τὸ φρονιμώτερον. Χαῖρε, φίλε μου, (καθ' ἑαυτὸν ἐξερχόμενος). Θὰ τὸν ἐπιθλέπω.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ μόνος.

Πολὺ γρήγορα ἔλλαξε γνώμην! τί σημαίνει αὐτὸ; εἶχε μυστηριώδες ἔφος καὶ ἐνταύτῳ ἐμπαικτικόν. . . Ἄ! εἶναι ἡ διάθεσις τῆς στιγμῆς. . . Ἐν τούτοις πρέπει νὰ ἰδῶ τὴν κόμησσαν. . . νὰ μάθω διὰ ποῖον λόγον μὲ ἐδέχθη τόσον παραδόξως. . . θὰ εἶδιδά ὅτι εἶχε εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον. . . Τί ἔκαμα τὸ καπέλλόν μου; . . . Ἄ! . . . ὄχι, εἶναι τοῦ Ἐδουάρδου. Αὐτὸς ὁ τρελλὸς ἐπῆρε τὸ ἰδικόν μου. (Εὐρίσκει τὸ γράμμα). Τί εἶναι αὐτό; ἀπὸ ποῦ εἶναι αὐτὸ τὸ χαρτί; γράμμα! οὔτε ἐπιγραφὴ, οὔτε σφραγίς. (Ἀναγινώσκει) « Ἐάν πρέπει νὰ σᾶς πιστεύσω. . . » Μεγαλοδύναμε Θεέ! εἶναι δυνατόν; . . . πῶς! ὁ Ἐδουάρδος ὁ παιδικὸς μου φίλος! τοιαύτη προδοσία! Ἄ! κατεβλήθην, κατεστράφην! ποῖος ἐδύνατο νὰ τὸ πρεῖδῃ; Ὁ Ἐδουάρδος, ἡ κόμησσα νὰ μὲ ἀπατήσουν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον! Δι' αὐτὸ μὲ περιέπαιζε, ἐννοῶ τώρα διατὶ ἐφυγεν ἐκείνη. Ναί, μ' ἐπαιξαν ἀφεύκτως καὶ μὲ εἶχαν διὰ νὰ περοῦν τὴν καιρὸν. . . ὦ! θὰ ἐκδικηθῶ. . . τρέχω νὰ τὸν ἐξαναεύρω. . . θὰ τῷ ζητήσω ἱκανοποίησιν. . . ὄχι, ὄχι καλλίτερα ἄς ἐμβῶ ἐδῶ νὰ εἰπῶ κατὰ πρόσωπον. . . Ἄ! . . .

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ!

Σεῖς εἴσθε, κυρία Μαργαρίτα! Ἐλάτε ὁ θεὸς σᾶς στέλλει.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Πῶς, ὁ θεός; ἡ ἐξαδέλφη μου. Ἀνεχώρησεν ὁ Κ. Πρευάν;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Μάλιστα πρὸ ὀλίγου. . . Ἄ! πόσον εὐτυχῆς εἶναι. . . μόνον δι' αὐτὸν σκέπτεσθε. . . τὸν ἀγαπᾶτε. . . Μάθετε λοιπόν. . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

ὦ! τὸν ἀγαπῶ, τὸν ἀγαπῶ. . . μὴ βιάζεσθε, παρακαλῶ! Ἀποφασίζετε πολὺ γρήγορα. Ἀλλὰ τί ἔχετε, Παναγία μου! προξενεῖτε φόβον.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Μάθετε ἔτι μᾶς προδίδουν καὶ τοὺς δύο.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ποίους καὶ τοὺς δύο ;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Σὰς καὶ ἐμέ.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Καὶ ποῖος εἶναι ὁ προδότης ;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ὁ ἄπιστός μου φίλος καὶ ἐπίβουλος ἐραστής σας!...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

ὦ! . . . ὦ! . . . τί ἐκφράσεις! . . . τὸν Κύριον
Πρευάν βαπτίζετε μὲ αὐτὰ τὰ ὀνόματα ;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Μάλιστα, αὐτὸν τὸν ἴδιον.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἀστειεύεσθε βέβαια.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ὅχι, δὲν ἔχω διόλου ἄρεξιν.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Καὶ ποία εἶναι αὐτὴ ἡ προδοσία;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ἰδοὺ, κυρία, ἀναγνώσατε αὐτὸ τὸ γράμμα.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, ἀναγινώσκουσα.

« Ἐάν πρέπει νὰ σας πιστεύσω, κυρία . . . »

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Παρατηρήσατε, παρακαλῶ, παρατηρήσατε, κυρία,
ἂν ἦτο δυνατόν νὰ περιμένῃ τις . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, ἀναγινώσκουσα.

« Τίποτε ἂς μὴ ἐμποδίσῃ πλέον τὴν εὐτυ-
χίαν μου . . . »

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Τί λέγετε ; Εἰς ποίαν γυναῖκα τολμᾷ τις νὰ γρά-
ψῃ μὲ τοιοῦτον ὕψος ; ὑπάρχει τίποτε εἰς τὸν κό-
σμον τολμηρότερον καὶ ἀθαδέστερον ;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Τῆ ἀληθείᾳ . . .

ΟΥΛΑΒΡΥΝ

Δὲν εἶναι φανερόν ὅτι διὰ νὰ γράψῃ τις κατ' αὐ-
τὸν τὸν τρόπον εἰς γυναῖκα πρέπει νὰ κρίνῃ ὅτι ἔχει
τὸ δικαίωμα ; καὶ πάλιν εἶναι δυνατόν νὰ τὸ ἔχῃ τίς
ποτε ; Καὶ ἡ κόμησσα ὑπερέχει τοιούτους λόγους !
Κυρία, πρέπει νὰ ἐκδικηθῶμεν.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, ἀναγινώσκουσα πάντοτε.

« Ἄλλ' ἄρκει ἄρά γε νὰ μὲ τὸ λέγετε ; . . . »

ΟΥΛΑΒΡΥΝ

Ἀναγινώσκετε μὲ προσοχήν.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ναί, ἀκούω τὴν ἀνάγνωσίν μου . . . Θέλετε νὰ
ἐκδικηθῶμεν πῶς ;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ἐάν τοὺς ἐγκαταλίπωμεν καὶ τὰ χαλάσωμεν ἐν-

τελῶς μὲ αὐτούς. Μᾶς παίζουν καὶ μᾶς ἀπατοῦν
— Ἐάν αἰσθάνεσθε καθὼς ἐγὼ τὴν μεγάλην αὐτὴν
ὑβρίν, ἂς λησμονήσωμεν δύο ἀγνώμονας . . . Δεχθῆ-
τέ με ὡς ἄνδρα.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, ἀλλοφρονοῦσα.

ὣς ἄνδρα ;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Μάλιστα τολμῶ νὰ τὸ προτείνω καὶ ἂν δὲν κα-
ταφρονήσατε τὴν παράκλησίν μου, θὰ ἀφιερῶσω ὀλο-
κληρον τὴν ζωὴν μου διὰ νὰ ἐξαλείψω τὴν μισητὴν
ἐνθύμησιν τῆς προδοσίας αὐτῆς, ἣτις βεβαίως σας...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, ἀναγινώσκουσα πάντοτε.

Πὲ ἀφιερώνετε ὀλοκληρον τὴν ζωὴν σας ; . . .

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Μάλιστα, τὸ ὀμνύω, καὶ ὅταν δίδω τὸν λόγον
μου, ἐγὼ . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Ποῦ εὑρετε αὐτὸ τὸ γράμμα ;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Εἰς τὸ καπέλλον μου· δηλαδή, ὅχι εἰς τὸ εἰδικόν
του, διότι ἐπροδόθη ἀπὸ ἀνεπιτηδευσίαν.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Εἰς τὸ καπέλλον του ;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Μάλιστα ἐκεῖ εἰς αὐτὸ τὸ κάθισμα.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἰὺριε Οὐαλδρὺν σας περιέπαιξαν.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Τί ἐννοεῖτε, κυρία ! Τὸ γράμμα αὐτό ; . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Τὸ γράμμα αὐτὸ δὲν εἶναι εἰμὴ ἀστεῖσμος.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ἀστεῖσμος ! θὰ ἦτο πολὺ ἀλλόκοτος. Καὶ πόθεν
τὸ συμπεραίνετε ; Ἐξυφάνθη συνωμοσία ; ἐστήθη
κἀμμία παγίς κατ' ἐμοῦ ; Ὀμιλήσατε, ἐμάθετε περὶ
τούτου τίποτε ;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὅχι τίποτε, ἀλλὰ εἶναι ἥλιου φαινότατον.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Πῶς ! ἐξηγηθῆτε, δι' ὄνομα τοῦ θεοῦ. Ἐάν ἦναι
παγίς καὶ τὴν γνωρίζετε . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὅχι δὲν γνωρίζω τίποτε, ἀλλ' εἶμαι βεβαία. (Ἀ-
γινώσκουσα πάλιν τὴν ἐπιστολήν.) « Ἐάν πρέπει νὰ σας
πιστεύσω, κυρία . . . » χά ! χά ! χά ! (γελᾷ) καὶ τὸ
θεωρεῖτε χά ! χά ! ἀληθές ! . . . χά ! χά ! θεέ μου,
τί τρέλλα ! . . . καὶ πιστεύετε ὅτι ἡ ἐξαδέλφη μου...
ὅτι ὁ Κύριος Πρευάν . . . χά ! θεέ μου . . . καὶ δὲν
βλέπετε ὅτι εἶναι ἀδύνατον . . . χά ! χά !

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Τῆ ἀληθείᾳ, δὲν βλέπω . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, γελῶσα πάντοτε.

Χά! χά! χά! ὁ ταλαίπωρος βαρῶνος . . . δὲν βλέπει . . . δὲν παρατηρεῖ . . . χά! χά! ἔνεκα τούτου . . . Τὸ σοβαρὸν σας θὰ μὲ κάμῃ ν' ἀποθάνω ἀπὸ τὰ γέλοια καὶ θέλετε νὰ μὲ στεφανωθῆτε, χά! χά! . . . σὰς ζητῶ συγχώρησιν, ἀλλ' εἶναι ὅλως διόλου χωρὶς νὰ τὸ θέλω . . . χά! χά! ἀλλ' εἶναι ἀδύνατον! . . . Δὲν ἔχει νόημα! . . . χά! χά! . . .

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Νὰ τὴν ἀλήθειαν, κυρία, ὅταν σὰς εἰδείξα τὸ γράμμα δὲν ἐπίστευα ὅτι θὰ σὰς εἰδίδα τόσῃν εὐθυμίᾳν. Ἀλλὰ παγίς ἢ ὄχι . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἄφου σὰς λέγω ὅτι δὲν εἰξεύρω τίποτε.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ἐγὼ ὁμῶς εἰξεύρω τί πρέπει νὰ κάμω. Προσκυνῶ, κυρία Μαργαρίτα.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ποῦ πηγαίνετε; Ἐλάτε μαζί μου εἰς τῆς ἐξαδέλφης μου ὅλα θὰ ἐξηγηθοῦν.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Τὴν ἐξαδέλφην σας δὲν θὰ τὴν ἐξαναἰδῶ πλέον εἰς τὴν ζωὴν μου . . . καὶ σὰς ἀκόμη . . . οὔτε κἀνένα ἄνθρωπον . . . πλὴν ἐνός . . . Γελάσετε, ἂν θέλετε. . . Σὰς εὐχομαι νὰ μὴ μάθετέ ποτε τί ὑποφέρει ὅστις προδοθῆ! . . . Ἄ! καταθλίβομαι . . . ἀπελπισία! . . . Δυστυχία εἰς αὐτόν! εἰς ἐμέ! . . . Προσκυνῶ, προσκυνῶ, κυρία!

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἀκούσετε δά.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Προσκυνῶ, προσκυνῶ!

Σ.

(Ἔπεται τὸ τέλος.)

ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΤΟΥ ΛΥΣΙΚΡΑΤΟΥΣ.

—000—

Μεταξὺ τῶν ἀρχαίων μνημείων τῶν Ἀθηναίων ἐν τῶν πεγειοτάτων διὰ τε τὴν ἐποχὴν καὶ τὴν ἀφορμὴν τῆς ἀνεγέρσεώς του, καὶ διὰ τὴν κομψότητα τῆς κατασκευῆς του, ἀλλὰ συγχρόνως ἐν τῶν ἥττον γνωστών καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως, ἦν κοσμεῖ, εἶναι τὸ μνημεῖον τοῦ Λυσικράτους, τὸ ὑπὸ τοῦ ὄγλου καὶ ὑπὸ πολλῶν προσέτι τῶν ἀξιούντων ὅτι δὲν εἶναι ὄχλος, κοινῶς ὀνομαζόμενον Φανάρι τοῦ Διογένους, ἢ Φανάρι τοῦ Δημοσθένους.

Ἰπὸ τὴν Ἀνατολικὴν πλευρὰν τῆς Ἀκροπόλεως κείμενον, εἰς μέρος τῆς πόλεως ἄγευστον εἰσέτι τῆς σκαπάνης τοῦ ῥυμοτόμου, ἀφανὲς μεταξὺ οἰκίσκων καὶ ἐρειπίων, κεῖται ἐκτὸς τῆς πεπατημένης ὁδοῦ τῶν

περιηγητῶν, καὶ δὲν ἐκλύει εἰμὴ τῶν εἰδημόνων τὰ βλέμματα, οὐδὲ προφυλάττεται συνήθως ἀπὸ ἀπειροκάλων κακώσεων.

Στηριζόμενον ἐπὶ τετραγώνου βάσεως λίθων ἀκτεργάστων, ἦτις ὁμῶς πιθανῶς ἐκρύπτετο ὑπὸ γῆν, ἐγείρεται ἐπ' αὐτῆς στρογγύλον, κυλινδροειδὲς, ἔχον μόλις ἕξ ποδῶν τὴν διάμετρον, καὶ τὸ ὅλον ὕψος 34 ποδῶν κατὰ δὲ τὴν περιφέρειαν αὐτοῦ ἕξ ἡμικίονας κορινθιακοὺς, τοὺς ἀρχαιοτέρους γνωστοὺς τοῦ κατακόσμου τούτου ῥυθμοῦ. Τὰ δὲ μεταξὺ τῶν κίωνων τούτων διαστήματα, πλὴν τοῦ πρὸς δυσμὰς, ἀφεθέντος δι' εἰσοδον, κλείονται ἕκαστον ὑπὸ μιᾶς μονολίθου πλακῆς, ἀνιούσης μέχρι τοῦ ὑποτραχηλίου τῶν κιονοκράνων. Τὰ δὲ μεταξὺ τῶν κιονοκράνων διαστήματα κλείονται εἰσέτι ἐν μέρει, καὶ ἐκλείοντο ἐντελῶς ὅτε τὸ μνημεῖον ἦτον ἔτι ἄρτιον, ὑφ' ἐτέρων πλακῶν, ὧν ἐκάστη ἔφερεν ἀνὰ δύο τρίποδας κομψῶς ἀναγεγλυμμένους, ὡς δεικνύει ἐν μόνον περισωζόμενον αὐτῶν δείγμα. Ὁ στρογγύλος θριγκὸς φέρει μακρὰν ἐπιγραφὴν, εἰς τὸ τριπλοῦν ἐπιστύλιον, καὶ ἀνάγλυφον ζωσφόρον, καὶ ἡ ὀροφὴ εἶναι κωνοειδής, λεπιδωτὴ ἐξωθεν, καὶ κορυφουμένη εἰς ὑψηλὸν τριπλοῦν ἀνθέμιον.

Τὸ σχῆμα τοῦτο τοῦ κυλίνδρου ἀπολήγοντος εἰς ὀξὺ, ἐνεποίησεν εἰς τοὺς ἀρχαιολόγους ἐποχῆς τινος σκότους καὶ ἀμαθείας τὴν λαμπρὰν ἰδέαν ὅτι τὸ μνημεῖον ἦτον (οἱ σοφώτεροι περιορίζοντο λέγοντες ὅτι ὠμοιάζε) τὸ φανάριον ὃ ἐκράτει ὁ Διογένης, ἄνθρωπον ζητῶν. Τούτους χλευάζοντες, ἐγνωμοδότουν ἄλλοι εἰδημονέστεροι ὅτι ἦτον ὄχι τοῦ Διογένους, ἀλλὰ τοῦ Δημοσθένους φανάρι, ἢ ὁ λύχνος πρὸς ὃν ἔγραψεν ὁ μέγας ῥήτωρ, καὶ τούτου τῶν ἐλλυχνίων ὅτι ὦζον αἱ δημηγορίαι του. Εἰς τῶν περιηγητῶν τῆς προπαρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, ὁ Γάλλος Σπὼν, νομίζων ὅτι δύναται γενικώτερον νὰ ἐκλάβῃ τὴν σημασίαν τῆς λέξεως φανάρι, φρονεῖ ὅτι τῆς ἐπωνυμίας ταύτης αἴτιον εἶναι τὸ τριγωνικὸν τοῦ ὀρόφου κόσμημα, ἀναπολοῦν, ὡς αὐτὸς νομίζει, τὸ σχῆμα ἀρχαίου λύχνου. Περὶ ἄλλοι δὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐνταῦθα ἡ ἀνάμιξις τοῦ ὀνόματος τοῦ Δημοσθένους, συνδυαζομένη μετὰ τῆς περιστάσεως ὅτι οὐ μακρὰν τῆς θέσεως τοῦ μνημείου τούτου, ὅλον τὸ ἔδαφος τῆς πόλεως εἰς μέγα βάθος εἶναι πλήρες σιδηροσκωρίας. Εἰς γνωστὸν, ὁ ῥήτωρ ἐκέκτητο πλοῦσι αἰδηροουργεῖα, καὶ ἴσως δυνάμεθα νὰ εἰκάσωμεν ὅτι ταῦτα ἔκειντο ἐνταῦθα περίπου, ὅπου παρέμεινον καὶ τὰ ἴχνη αὐτῶν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἐνδόξου ἰδιοκτητοῦ των.

Αἱ παράδοξοι δὲ αὐταὶ ἐπωνυμίαι πηγάζουσιν ἐκ χρόνων καθ' οὓς εἶχε θεσθῆ πᾶσα ὀρθὴ γνώσις τῆς ἀρχαιότητος καὶ οἱ ὑποτιθέμενοι λόγιοι ὡς χρησμοὺς ἐπέβαλλον τὰς ἑαυτῶν ἀλογίας. Τότε τὸν Παρθενῶνα ὀνόμαζον Πάρθειον ἢ ναὸν τοῦ ἀγνώ-